

Odebrać obywatelstwo 600 tys. Żydów! Porozumienie z Niemcami

Błąd min. Składkowskiego z z. 1928

powinien być obecnie naprawiony

Nie należący do Ozonu postowie ziem zachodnich pp. Ratajczyk, Konieczny i Krengelewski zgłosili do p. Premiera interpelację w sprawie żydowskiej.

Stwierdzają w niej, że coraz powszechniejszą jest w całym narodzie polskim świadomość konieczności rozwiązania sprawy żydowskiej nie tylko przez gospodarczą i kulturalną akcję, ale również w drodze ustaw i rozporządzeń administracyjnych. Tymczasem w tej ostatniej dziedzinie realnie nic się nie robi. Istnieją dziedziny, w których rząd mógłby już teraz przystąpić do pozytywnych zarządzeń, nie czekając na specjalne ustawy.

Na pierwszy plan wysuwa się sprawa rewizji obywatelstwa polskiego, przyznanej setkom tysięcy Żydów rosyjskich. Według sprawozdania z posiedzenia sejmowej komisji budżetowej z 27 listopada 1928 minister spraw wewnętrznych gen. Składkowski

ujawnił, że rząd ówczesny załatwił 1.600.000 podań o prawo obywatelstwa, w tym 600.000 Żydów, których papiery „nie zawsze były w porządku”. Obecnie nadszedł

czas, aby naprawić popełniony błąd i w ten sposób zapoczątkować ze strony rządu realne rozwiązanie sprawy żydowskiej. Interpelanci zapytują, czy rząd

nie byłby skłonny bez dalszej zwłoki zarządzić rewizję nadania obywatelstwa 600.000 Żydów, którzy obywatelstwo otrzymali bez dostatecznej podstawy prawnej.

Porozumienie z Niemcami

w sprawie wysiedlonych Żydów

Czasowy powrót do Niemiec

W wyniku prowadzonych w Berlinie rokowań, które miały na celu załatwienie spraw wynikłych wskutek wydalenia w październiku ub. roku obywateli polskich z Niemiec, w dniu 24 b. m. podpisane zostało w Berlinie porozu-

mienie między Polską a Niemcami, regulujące w sposób ostateczny tę sprawę.

Porozumienie to przewiduje sposób, w jaki wydalenicy Żydzi będą mogli powrócić do Niemiec na okres potrzebny do zlikwidowania pozostawionych przez nich majątków ruchomych i nieruchomości.

W porozumieniu tym został również przewidziany sposób postępowania przy likwidacji wspomnianych majątków.

25 stycznia

weszła w życie

umowa z Litwą

KOWNO, 24. 1. W związku z wczorajszą wymianą dokumentów ratyfikacyjnych polsko-litewskiej umowy handlowej wchodzi w życie w środę, dnia 25 bm.

W ŻYRARDOWIE

zaprenumerować „ABC” można u p. Władysława Piątka kiosk gazety

Za kilka godzin Narodowcy wkraczą do Barcelony

Zdobycie lotniska Prat de Llobregat

Opór czerwonych na ostatnich liniach obronnych złamany

LERIDA, 24. 1. Natarcie wojsk narodowych na Barcelonę weszło w stadium decydujące.

Zdobycie Manresa i Martorell

Według doniesień ze źródeł wiarygodnych miejscowości Manresa

i Martorell zostały całkowicie zajęte przez oddziały narodowe. Zmotoryzowane oddziały nawarskie posunęły się o 10 km. na odciśnięciu centralnym pomiędzy Igualadą i Sabadell oraz przekroczyły rzekę Llobregat. Rzeka ta odgrywa niezwykle doniosłą rolę w systemie obronnym Barcelony.

Pierwsza dywizja nawarska dotarła do Gardener, a oddziały gen. Yague zajęły miejscowość Gava i posunęły się na odległość 10 km. od Barcelony.

Niezwykle piękna pogoda sprzyja ofensywie wojsk gen. Franco. Przednie strażyska wojsk narodowych dotarły tak blisko do Barcelony, że widać już mury słynnego więzienia Montjuich, położonego na górze nad Barceloną.

Korespondenci wojenni pism francuskich donoszą, że pod Manresą znajdują się oddziały pierwszej dywizji nawarskiej, dowodzone przez pułk. Mizziara oraz oddziały armii generałów Garcia Valino i Barrona. Wojska marokańskie przekroczyły rzekę Gava

a oddziały nawarskie pod dowództwem gen. Vega znajdują się nad brzegiem rzeki Llobregat.

Przednie strażyska wojsk narodowych dotarły już niemal do przedmieść Barcelony.

Pociśki

w centrum miasta

LERIDA, 24. 1. Cała Barcelona znajduje się w polu widzenia powstańców i jest pod bezpośrednim ostrzałem ich artylerii. Pierwsze pociśki w centrum miasta wywołały olbrzymie wrażenie wśród ludności.

Międzynarodowa kontrola ewakuowana

PARYŻ, 24. 1. Międzynarodowa komisja wojskowa, wysłana przez Ligę Narodów do Barcelony, musiała opuścić miasto przed ukończeniem swej misji, która polegała na przeprowadzeniu kontroli wycołaniem obcych ochotników z szeregow wojsk rządu barcelońskiego. Komisja przybyła już do Perpignan wraz z archiwum.

Zdobycie lotniska Prat de Llobregat

BURGOS, 24. 1. Po zajęciu Manresy i Martorell wojska gen.

Franco szybko zbliżają się do Barcelony. Oddziały zmotoryzowane otoczyły masyw górski Bruch.

Po południu wojska gen. Franco znalazły się na wysokości m. Tarrasa, ZAŚ WEDŁE DONIESIENIA Z GODZ. 23.30 ZAJĘŁY LOTNISKO NA PRZEDMIEŚCIU BARCELONSKIM PRAT DE LLOBREGAT.

Wczoraj artyleria gen. Franco ostrzeliwała port barceloński. OSTATNIA LINIA OPORU POD BARCELONĄ ZOSTAŁA ZŁAMANA. Wojska gen. Franco sforsowały rzekę Llobregat, która przepływa pod samymi przedmieściami Barcelony. W ciągu dziesięciu dni wojska gen. Franco wzięły 2 tys. jeńców.

COFAJĄC SIĘ WOJSKA BARCELONSKIE NIE ZDAŻYŁY ZNISZCZYĆ MOSTÓW. Straty wojsk gen. Franco są nieznane.

Według ostatnich doniesień miasta Tarrasa i Sabadell zostały otoczone. Miasto Sabadell leży o

Czy Francja zajmie Minorę? Rzym zaprzecza

RZYM, 24. 1. Włoskie koła polityczne stwierdzają, że w Rzymie brak jest danych, na których podstawie można by sądzić, że rząd francuski postanowił zająć Minorę, Marokko, lub też inną część terytorium hiszpańskiego.

Gdyby jednak tego rodzaju posunięcie miało nastąpić, wówczas Włochy uważałyby to za zmianę status quo na morzu Śródziemnym i musiałyby wyciągnąć stąd należyte konsekwencje.

Parcelacja ministerstw w Z.S.R.R.

Sześć komisariatów zamast jednego

MOSKWA, 24. 1. Agencja Tass donosi, że prezydent rady najwyższej Z. S. R. R. postanowił utworzyć z dotychczasowego komisariatu ciężkiego przemysłu sześć komisariatów: paliwa, centrali elektrycznych, metalurgii żelaznej, metalurgii kolorowej, chemii i materiałów budowlanych.

nych. Komisarzem komisariatu paliwa został mianowany Łazarz Kaganowicz, elektrowni — Pierwuchin, metalurgii żelaznej — Mierkułow, metalurgii kolorowej — Samochwałow, chemii — Denissow i materiałów budowlanych — Sosnin.

Zdobycie lotniska Prat de Llobregat

BURGOS, 24. 1. Po zajęciu Manresy i Martorell wojska gen.

Franco szybko zbliżają się do Barcelony. Oddziały zmotoryzowane otoczyły masyw górski Bruch.

Po południu wojska gen. Franco znalazły się na wysokości m. Tarrasa, ZAŚ WEDŁE DONIESIENIA Z GODZ. 23.30 ZAJĘŁY LOTNISKO NA PRZEDMIEŚCIU BARCELONSKIM PRAT DE LLOBREGAT.

Wczoraj artyleria gen. Franco ostrzeliwała port barceloński. OSTATNIA LINIA OPORU POD BARCELONĄ ZOSTAŁA ZŁAMANA. Wojska gen. Franco sforsowały rzekę Llobregat, która przepływa pod samymi przedmieściami Barcelony. W ciągu dziesięciu dni wojska gen. Franco wzięły 2 tys. jeńców.

COFAJĄC SIĘ WOJSKA BARCELONSKIE NIE ZDAŻYŁY ZNISZCZYĆ MOSTÓW. Straty wojsk gen. Franco są nieznane.

Według ostatnich doniesień miasta Tarrasa i Sabadell zostały otoczone. Miasto Sabadell leży o

„Nic o nas bez nas”

3 zasady polityki zagranicznej Polski

Wywiad min. Becka z angielsko-amerykańską dziennikarką

P. minister Spraw Zagranicznych J. Beck udzielił p. Paule Le Cler, przedstawicielce North American News - Paper Alliance i „Daily Telegraph” wywiadu treści następującej:

Pani Le Cler zadała najprzód pytanie dotyczące wojkowej przesiłki p. min. Becka.

„Trudno mi wdawać się w ocenę mojej osoby lub działalności — odpowiedział p. minister Beck — sądzę jednak, że doświadczenie wyniesione z okresu wojny dla każdego jest cenne. Ja osobiście, jako wytyczną postępowania opartą na regulaminie wojskowym przyjąłem dla siebie zasadę, że trzeba przede wszystkim dokładnie badać sytuację — a następnie szybko decydować i nie zmieniać już decyzji w czasie wykonania”.

Na pytanie „jakimi podstawowymi zasadami kieruje się pan minister przy prowadzeniu polskiej polityki zagranicznej?” — p. minister oświadczył:

„Naczelną zasadą polskiej poli-

tyki jest utrzymanie dobrych stosunków z sąsiadami. Dlatego też rząd polski przywiązuje tak wielką wagę do swych stosunków z Niemcami i z ZSRR.

Drugą zasadą jest lojalne przestrzeganie aliansów, które Polska posiada z Rumunią i Francją.

Trzecia wreszcie, to sprzeciwiać się wszelkiej decyzji powziętej w sprawach interesujących Polskę, a bez jej udziału. Interes Polski określa się w dużym stopniu odległością problemu od jej granic”.

Z kolei na pytanie: „Jak ocenia pan minister perspektywę dla świata i Polski i jakie zwłaszcza są perspektywy utrzymania przez Polskę dotychczasowej równowagi między jej najbliższymi sąsiadami?” — p. minister stwierdził:

„Nie jestem pesymistą. Naszym zadaniem jest utrzymanie pokoju potrzebnego dla pozytywnej pracy. Równowaga zaś Polski pomiędzy Rosją, a Niemcami jest rzeczą naturalną, wynikającą z przekonania powszechnego, że uchylamy się od wszelkiej współpracy

z agresywnymi planami, skierowanymi przeciw jednemu z naszych dwóch sąsiadów”.

Wreszcie na pytanie: „Jaką rolę odgrywa w polskiej polityce zagadnienie kolonii?” — pan minister wyjaśnił:

„Polska interesuje się problemem kolonii z dwóch względów: poszukuje ona terenów dla emigracji i źródeł surowców dla swego przemysłu. W obecnej chwili wychodząc z tych założeń, Polska poszukuje współpracy z krajami posiadającymi obszary kolonialne”.

KRONIKA TELEGRAFICZNA

MARSYLIA. Statek angielski „Huntress” znajdujący się na 41 st. 26 min. szerokości północnej i 3 st. 52 min. długości wschodniej, nadał sygnały wzywające pomocy.

WASZYNGTON. Prezydent Roosevelt przesłał kongresowi raport komisji parlamentarnych w sprawie Filipin, zalecający wprowadzenie w życie niezawisłości gospodarczej Filipin w roku 1960 zamiast w roku 1946.

AMSTERDAM. B. cesarz Wilhelm II przyjął dziś w swojej siedzibie w Doorn marszałka Mackensena, admirała von Schmidta i delegację książąt niemieckich, którzy przybyli by złożyć mu życzenia z okazji 80-iej rocznicy jego urodzin.

JEROZOLIMA. W ciągu ostatnich 3-ech dni liczba ofiar zamachów terrorystycznych wynosi 8 zabitych, 3-ech rannych, 12 osób terroryści uprowadzili.

Niezwykła rozmowa przez ocean lorda majora City londyńskiej z burmistrzem Nowego Jorku

LONDYN, 24. 1. Między Londynem a Nowym Jorkiem odbyła się dziś oryginalna rozmowa radiotelefoniczna lorda majora city londyńskiej sir Franka Bowatera i burmistrza Nowego Jorku La Guardia.

Lord major prowadził rozmowę jadąc ze swej prywatnej Mansion House do Guildhall, gdzie urzęduje, siedząc w starożytnej karocy, otoczony przez gwardię miejską.

Burmistrz Nowego Jorku rozmawiał z telefonem zainstalowanego w samochodzie, jadąc ulicami Nowego Jorku do Tammany Hall.

W czasie tej rozmowy La Guardia zaprosił sir Franka Bowatera, by przyjechał do Nowego Jorku samolotem na weekend, ale lord major Lon-

dynu odpowiedział, że na skutek zawalenia pracy nie może przyjąć zaproszenia.

Na charakterystyczne zapytanie La Guardia: „Jak tam pańskie kłopoty?” sir Frank Bowater odpowiedział: „Co się tyczy city londyńskiej, to w tej chwili poważniejszych kłopotów nie mamy, jednakże wszyscy zaniepokojeni jesteśmy sytuacją, albowiem pragnielibyśmy widzieć na świecie więcej trwałych odznak pokoju i dobrobytu”.

Ta jedyna w swoim rodzaju rozmowa słyszana była bardzo dobrze po obu stronach, a przeszkadzała jej jedynie stuk kopyt 4-ech koni ciągnących tradycyjną karocę lorda majora oraz obryzki gwar, panujący na ulicach obu miast.

Zjazd instytucji oszczędnościowych odbył się w Krakowie

W dniu 23 b. m. odbyło się w Krakowie czwarte z kolei posiedzenie Komitetu porozumiewczego publicznych instytucji oszczędnościowych.

W posiedzeniu, któremu przewodniczył Prezes Dr. Henryk Gruber, wzięli udział pp. Min. Dolanowski, prezes Uhma, dyr. Dorawski, dyr. Chudziński, dyr. Kuchanowski, dyr. Zacharzewski, dyr. Jarocki, dyr. Ostrowski, dyr. Szromba, dyr. Szczudło, dyr. Kuźniar, dyr. Tułacz, dyr. Obrzyński i inni.

Przedmiotem obrad były sprawy polityki finansowej Publicznych Instytucji Oszczędnościowych tudzież zagadnienia doty-

czące powołania do życia Komisji Narodowej na przyszły światowy Kongres Oszczędnościowy

910 km. na godzinę

BUFFALO, 24. 1. Podczas lotu próbnego pocigowego samolotu „Curtiss Hawk” osiągnięto szybkość 920 km. na godzinę, co stanowi światowy rekord szybkości. Lotu dokonano na samolocie pocigowym, pierwszym z serii stu samolotów, obstalowanych w zakładach Curtissa przez Francję.

REDAKCJA: Warszawa Al. Jerozolimskie 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny).
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m. 1. — I piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40. Kierownictwo biura, kasa, buchalteria 224-50. Prenumerata tel. 309-32. Konto rozrachunkowe Nr 2. Konto P. K. O. Nr 23-400.
Skrytka Pocztaowa 745. Adres telegraficzny: ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103 tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10-13, 15-18. Poznań, 27 Grudnia 3 Włocławek. Cyganki 34. 138. Kalisz Rzeźnicza 4, tel. 477. Katowice ul. Starowiejska 3.
PRENUMERATA: miejscowa (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł. 3.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziennikiem Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00. Wyd. B (z premią książkową) 5.50.
Za zwrot nadestanych, a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń

za miejsce wysokości i milimetr przez szerokość jednej spacji (na wszystkich stronach po 6 spacji): na 1-iej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) 80 gr. w reklamach (wśród ogłoszeń) — 80 gr. na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Nekrologi 30 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł. opisy specjalne — 3 zł. Lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, I piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 6 po poł. Tel. 224-40.

Redaktorzy działów: Jan Korolec — publicystyka polityczna, Jan Wyszyński — informacje polityczne i sprawozdania sądowe, Antoni Szperlich — dział gospodarczy i zagraniczny, Stanisław Włodek — informacje i depesze nocne, Maria Rutkowska — dział miejski, Andrzej Piłdowski — dział prowincjonalny, sportowy i akademicki, Wanda Doberska — dział kulturalny i rozrywkowy, Tadeusz Zakiewicz — ogłoszenia i reklamy.

Wydawca: Spółka Wydawnicza „ABC” Sp. z ogr. odp.

Odbito w „Drukarni Literackiej”. Warszawa Al. Jerozolimskie 121